

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,

МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Навчально – методичний посібник
для практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

**“НОТАРІАТ ТА НОТАРІАЛЬНІ ДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ
УСТАНОВ”**

Харків

2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Навчально – методичний посібник
для практичних занять та самостійної роботи

з навчальної дисципліни

**“ НОТАРІАТ ТА НОТАРІАЛЬНІ ДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ
УСТАНОВ ”**

галузь знань - 0302 - «Міжнародні відносини»

спеціальність - 6.030202 - «Міжнародне право»

освітньо-кваліфікаційний рівень -«магістр»

(електронне видання)

Затверджено *вченою* *радою* *університету*
(протокол № від *р.)*

Харків

2016

Навчальне видання

Навчально – методичний посібник
для практичних занять та самостійної роботи

з навчальної дисципліни
**“НОТАРІАТ ТА НОТАРІАЛЬНІ ДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ
УСТАНОВ”**
(електронне випадання)

У к л а д а ч і : КОМАРОВ Вячеслав Васильович

ГУСАРОВ Костянтин Володимирович

БАРАНКОВА Вікторія Валеріївна

САКАРА Наталія Юріївна

ГУЗЕ Костянтин Анатолійович

КРАВЦОВ Сергій Олександрович

ЗАБОТІН Віталій Володимирович

ТКАЧ Катерина Вікторівна

ЧЕРЕВАТЕНКО Ірина Миколаївна

СГОРОВА Ольга Вікторівна

Навчально – методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи з **навчальної дисципліни “Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ”** / Уклад.: В.В. Комаров., В.В.Баранкова – Х.: Нац. юридичний ун-т, 2016 . – с.

У к л а д а ч і: В.В. Комаров
В.В. Баранкова

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 2016 р.)*

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ» включає поняття про нотаріат та нотаріальну діяльність, організаційні засади нотаріальної діяльності в Україні, принципи нотаріальної діяльності, співвідношення судової та нотаріальної юрисдикції, висвітлення практичних аспектів судового розгляду справ, пов'язаних із вчиненням нотаріальної діяльності.

Вивчення курсу передбачає засвоєння студентами основних категорій та інститутів нотаріального права, оволодіння навичками тлумачення правових норм та практичного їх застосування.

У результаті опанування навчальної дисципліни «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ» студенти повинні:

- **знати** стан основних питань унормування нотаріату та нотаріальної діяльності; визначні правові характеристики інституту нотаріату як органу

безспірної цивільної юрисдикції; сутність основних категорій нотаріату і нотаріального права; ознаки нотаріальної діяльності як різновиду правозастосовчої діяльності; джерела нотаріального права та їх структуру; організаційні засади функціонування інституту нотаріату; правовий статус нотаріуса та інших нотаріальних органів; правила визначення нотаріальної юрисдикції; практику застосування нотаріального законодавства;

- **уміти** правильно тлумачити та застосовувати норми нотаріального права; здійснювати окремі процесуальні дії у межах нотаріального провадження; визначати склад осіб у судових справах, пов'язаних із вчиненням нотаріальних дій та їх процесуальний статус; визначати процесуальний статус нотаріуса у справах, пов'язаних із вчиненням нотаріальних дій; складати ділову документацію та вести діловодство.

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Національного
юридичного
університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № від 2016 р.)

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НОТАРІАТ ТА НОТАРІАЛЬНІ ДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ УСТАНОВ»

Частина 1. Нотаріат як орган безспірної цивільної юрисдикції

Виникнення та розвиток нотаріату. Сучасні системи нотаріату. Нотаріат в Західній Європі. Виникнення та розвиток нотаріату в Україні.

Англосаксонський нотаріат. Нотаріат класичного типу. Міжнародний союз нотаріату. Основні стандарти нотаріату класичного типу та їх

відтворення у законодавстві України. Нотаріально посвідчені документи у правовому обороті. Правове врегулювання оплати нотаріальних дій. Нотаріат як інститут превентивного правосуддя.

Нотаріат у системі юстиції. Поняття нотаріату. Поняття нотаріальної діяльності. Завдання нотаріату. Функції нотаріату. Предмет нотаріальної діяльності. Розмежування судової та нотаріальної юрисдикції. Зміст нотаріальної діяльності. Відміна нотаріальної діяльності від інших сфер юридичної практики. Правова основа діяльності нотаріату. Законодавство про нотаріат. Джерела нотаріального права.

Професія нотаріуса та професійна етика. Основні риси професії нотаріуса. Професійні якості нотаріуса. Зміст професійної етики нотаріусів. Європейський кодекс нотаріальної етики. Кодекс професійної етики нотаріусів України. Етичні обов'язки нотаріуса.

Частина II. Організаційні засади функціонування нотаріату в Україні

Система та компетенція нотаріальних органів. Органи та особи, які вчинюють нотаріальні дії. Повноваження щодо вчинення нотаріальних дій. Нотаріальні дії, що вчиняють нотаріуси. Нотаріальні дії, що вчиняються у державних нотаріальних архівах. Нотаріальні дії, що вчиняються посадовими особами органів місцевого самоврядування. Нотаріальні дії, що вчинюються консульськими установами України. Заповіти та довіреності, прирівнювані до нотаріально посвідчених.

Організація державної та приватної нотаріальної діяльності. Порядок наділення нотаріуса повноваженнями. Вимоги до нотаріуса. Поняття нотаріального округу. Помічник нотаріуса. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату та порядок її роботи. Свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Присяга нотаріуса. Реєстрація приватної

нотаріальної діяльності. Вимоги до робочого місця нотаріуса. Страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса. Заміщення нотаріуса. Контроль за нотаріальною діяльністю. Обмеження у праві вчинення нотаріальних дій. Права нотаріуса. Обов'язки нотаріуса. Гарантії нотаріальної діяльності. Анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю. Нотаріальне діловодство. Професійне самоврядування нотаріусів. Державні нотаріальні контори і державні нотаріальні архіви. Приватна нотаріальна діяльність. Правовий статус приватного нотаріуса.

Принципи нотаріальної діяльності. Поняття та класифікація принципів нотаріальної діяльності. Принцип законності. Принцип обґрунтованості нотаріальних актів. Принцип державної мови нотаріального діловодства. Принцип диспозитивності. Принцип безпосередності. Принцип нотаріальної таємниці. Принцип сприяння фізичним та юридичним особам у реалізації їх прав. Принцип державного регулювання нотаріальної діяльності. Принцип доступності нотаріальної форми охорони та захисту прав.

Судовий розгляд справ, пов'язаних із вчиненням нотаріальної діяльності. Особливості судового контролю нотаріальної діяльності. Судовий розгляд справ про визнання недійсними нотаріально посвідчених актів. Судовий розгляд справ щодо оскарження нотаріальних дій або відмови у вчиненні нотаріальної дії. Судовий розгляд справ за позовами до нотаріуса пров ідшкодування шкоди, спричиненої його незаконними діями або недбалістю.

**3. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ,
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з навчальної дисципліни
«Нотаріат та нотаріальні дії
консульських установ»
(для денної форми навчання)**

Всього - 90 год.

Лекцій - 16 год.

Практичні заняття - 14 год.

Самостійна робота – 60 год.

/п	Назва теми лекції, семинарського і практичного заняття	Кількість годин		Самостійна робота
		лекції	прак тичні занят тя	
1.	Лекція. Світові системи нотаріату та нотаріат України .	2		4
2.	Лекція. Нотаріат як орган безспірної юрисдикції.	2		4
3.	Лекція. Система нотаріальних органів в Україні та їх компетенція	2		4
4.	Лекція. Загальні правила вчинення нотаріальних дій	2		4
5.	Лекція. Загальні правила вчинення нотаріальних дій	2		4

6.	Лекція. Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на посвідчення безспірних прав.	2		4
7.	Лекція. Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на посвідчення безспірних фактів.	2		4
8.	Лекція. Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на збереження майна та документів, і на надання документам виконавчої сили.	2		4
1.	Пр.зан. Світові системи нотаріату та нотаріат України (колоквіум)		2	4
2.	Пр.зан. Нотаріат як орган безспірної юрисдикції.		2	4
3.	Пр.зан. Система нотаріальних органів в Україні та їх компетенція.		2	4
4.	Пр.зан. Загальні правила вчинення		2	4

	нотаріальних дій			
5.	Пр.зан. Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на посвідчення безспірних прав.		2	4
6.	Пр.зан. Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на посвідчення безспірних фактів.		2	4
7.	Пр.зан. Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на збереження майна та документів, і на надання документам виконавчої сили.		2	4
	Усього	16	14	60